

Posudek vedoucího bakalářské práce pro **Ivetu DVOŘÁKOVOU, provd. ŠPIDLENOVOU**
Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta

Typ studia: Specializace v pedagogice: Pedagogika – Výtvarná výchova

Ročník: 4., ak. rok. 2010/2011

Obor studia: jednooborové studium Vv

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Jan Šmíd, Ph.D.

Oponent diplomové práce: Mgr.A. Michal Sedlák

Datum odevzdání diplomové práce: listopad 2010

Téma diplomové práce: **PROMĚNY KRAJINY**

Studentka Iveta Špidlenová si jako téma své práce vybrala problematiku **PROMĚNY KRAJINY**, které rozpracovala jako poměrně systematicky ucelenou a teoreticky podloženou práci. Samotný problém KRAJINA a PROMĚNA pojala s intenzivním zájmem a vhledem, který podložila množstvím odborného textu a vlastním výtvarným konceptem. Své téma pojala jako niternou záležitost s řadou možných rozšíření s možností v započaté práci pokračovat a v dalším studiu na téma navázat a hlouběji jej propracovat. Studentka řeší takové problémy, jakými jsou např. **proměny a změny v krajině působené člověkem a jeho vztah ke krajině, objevení příčin vedoucích ke změnám v krajině a jejich následky, vztah člověka k místu, kde žije**. Naposledy zmíněný problém je pro mne osobně velmi významným nejen z důvodu vztahu člověka k místu, kde žije a kde má domov, ale, a to především z důvodu vztahu Ivety Špidlenové a krajiny, kde má ona svůj domov – a kde také intenzivně „tělesní“. Studentka se věnovala tomuto tématu intenzivně, jak po stránce výběru a orientace v odborných pramenech, tak coby konzultuji studentka. Obsahová uchopenost a koncepční řešení problému je patrné, formální a grafická stránka práce je zvládnuta.

Práce je řešena ve všech čtyřech nosných, logicky propojených částech, do kterých je rozdělena. Část teoretická se věnuje historickému i současnému (v obou případech také filosofickému) vysvětlení pojmu **krajina** a sousloví **procesy krajiny v přírodním prostoru**. Pro Ivetu Špidlenovou je, myslím, jak jsem ji mohl poznat, podstatně následující vysvětlení krajiny a vztahu k ní (cituji z práce a vybírám): „*Žijeme v ní a ona žije s námi. S krajinou jsme od narození už navždy. Každý jednou zjistíme, že potřebujeme někam patřit, nějak se identifikovat. A je jedno v jakém věku. Hlavní je, že to zjistíme a začneme se o to zajímat, protože to má v našem životě velmi důležitý a podstatný význam. Citový vztah k místu je pro nás úzce spojen s domovem. Jeden za domov může považovat místo, kde právě bydlí, má svou rodinu, přátele. Druhý za domov považuje místo, kde prožil dětství, chodil do školy, měl své kamarády z dětství a rodiče*“. Koncepčnost i schopnost přemýšlení v **kulturních(regionálních), přírodních(krajinných) i osobních(intimních) souvislostech** dává předpoklad pro výstavbu zajímavého manipulačního prostoru. Množství dalších otevřených oblastí, které latentně z práce vyplývají, je možné v budoucnu rozpracovat a uchopit jako nový, přínosný koncept i jako podněty pro vhodné aplikace problému(ů) do výuky výtvarné výchovy. V celé práci je pro mne nejzajímavější část autorská, tedy výtvarná, která v sobě nese poselství „**zajímavé a umírněné mnohosti**“, která však není **zahlnená obrazovými schémata fotografického myšlení**, naopak – její „živost“ a dynamika výtvarně-vyjadřovacích prostředků zvoleného média plně koresponduje se smyslem dokumentárně-inscenované polohy celé práce, ovšem i včetně **malířského názoru**. Fotografická část ovšem převažuje a práci zdobí. Mohl-li bych být osobní (což tímto činím), jednu konkrétní fotografii z diplomového cyklu bych zařadil mezi svých deset fotografických ikon...

Dle mého názoru Iveta Špidlenová splnila zadání své práce a projevila tím nejen zájem o téma a obor výtvarné edukace, ale i jistou odbornou erudici v dané problematice. Jistou proto, že v některých ohledech by bylo přínosnější věnovat se problému poněkud komplexněji a poukázat nikoli na hloubku a intenzitu jednoho podtématu, ale na šíři celého problému, nahlédnutého prizmatem nezaujatosti a jakési „neintimní globálnosti“. Co ovšem velice cením je skutečnost, že výběr citovaných autorit, jež se k tématu bezesporu vztahují (m. j. **A. HOGENOVÁ, V. FLUSSER**) je relevantní k obsahu a pojetí této bakalářské práce. Oceňuji nejen schopnost sebereflexe při konzultování tématu, ale také pravidelnost a vnitřní poctivost, se kterou Iveta Špidlenová konzultovala a přicházela s novými poznámkami a impulsy, které průběžně zapracovávala do svého textu.

Didaktická – pedagogická – část dokládá autorčinu schopnost vytvořit zajímavý a aktuální výtvarný koncept, který aspiruje na prohlubování myšlení u dětí. Projekt je koncipován v rámci výtvarné výchovy, ale svým tématem i záběrem zasahuje (**a to je velmi přínosné**) do dalších předmětů – např. zeměpisu, dějepisu, přírodopisu, environmentální výchovy – tímto směřováním se zařazuje do logického trendu současného rámcového vzdělávacího programu. Témata, která jsou v hodinách výtvarné výchovy dnes již často (mnohdy jen) využívána a zpracovávána „neklasickými“ výtvarnými médii, **autorka cíleně posouvá proti „toku vývoje“ technologického pokroku s využitím „nových médií“ zpět do klasického gardu výtvarných technik a vrací jim tím „přírodnější“ rozměr v obsahovosti i významech v chápání krajiny a uvědomnění si důležitosti „krajinného pokladu“ dětmi, a to právě prostřednictvím adekvátní (přírodně-materiálové) techniky**.

Bakalářskou práci Ivety Špidlenové doporučuji k obhajobě. Před obhajobou navrhuji klasifikaci **velmi dobře**.

.....
PhDr. Jan Šmíd, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

V Praze dne 23. 12. 2010